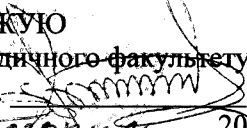
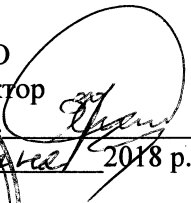

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Тернопільський національний економічний університет
Юридичний факультет

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету
Банах С. В.
"31" серпня 2018 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
Шинкарик М.
"31" серпня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни "Інформаційне право"

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 02 – Культура і мистецтво

Спеціальність – 028 Менеджмент соціокультурної діяльності

Освітньо-професійна програма – Менеджмент соціокультурної діяльності

Кафедра економічної безпеки та фінансових розслідувань

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	II	30	30	6	4	100	180	II

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО”

1. Опис дисципліни „Інформаційне право”

Дисципліна „Інформаційне право”	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 6	Галузь знань – 02 – Культура і мистецтво Освітньо-професійна програма – Менеджмент соціокультурної діяльності	Статус дисципліни Вибіркова дисципліна Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 028 - Менеджмент соціокультурної діяльності	Рік підготовки: <i>денна – I</i> Семестр: <i>денна – II</i>
Кількість змістових модулів – 2	ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 110 год.</i> Індивідуальна робота (КПІЗ) – 6 год. <i>Тренінги – 4 год.</i>
Тижневих годин: 12, з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання дисципліни „Інформаційне право”

2.1. Мета вивчення дисципліни

Програма та тематичний план дисципліни орієнтовані на формування цілісної системи теоретичних і практичних знань щодо інформаційного права.

Головне завдання дисципліни "Інформаційне право" полягає в тому, щоб разом з іншими дисциплінами закласти основи знань щодо основних понять інформаційного права, прав та обов'язків учасників інформаційних правовідносин, а також можливостей захисту при порушенні їх прав.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Лекційні заняття є однією з основних форм проведення навчальних занять призначені для засвоєння теоретичного матеріалу.

Мета проведення лекцій полягає у тому, щоб ознайомити студентів із основними положеннями, світовим досвідом та сучасним розвитком інформаційного права в Україні.

Мета проведення лекцій полягає у:

– викладенні студентам у відповідності з програмою та робочим планом питань поняття інформаційного права, його об'єктів та суб'єктів, всього комплексу прав, що належать суб'єктам інформаційних правовідносин та можливостям захисту порушених прав;

– сформуванню у студентів цілісну систему теоретичних знань з курсу "Інформаційне право".

Мета проведення практичних занять полягає у тому, щоб виробити у студентів практичні навички щодо розв'язування конкретних ситуативних задач; вирішення спорів, що можуть виникнути у сфері інформаційних відносин; вивчення законодавства з питань інформаційного права та вироблення власних рекомендацій по його удосконаленню.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни „Інформаційне право”

Уміння визначати напрями досліджень, соціокультурних практик, які будуть сприяти отриманню знань та проведенню дискусій та формуванню сприятливого соціокультурного середовища .

Здатність використовувати на практиці навички та вміння в організації науково-дослідних, науково-виробничих робіт і творчих проєктів, в управлінні науковим і творчим колективом.

Здатність здійснювати експертизу та надавати консультаційну допомогу у розробленні соціально-культурних проєктів і програм.

Уміння працювати з високим ступенем автономії, оцінювати потенційні результати та ризики, приймати відповідальність за планування і реалізацію соціокультурного проєкту.

Здатність до прогностичної та проєктної діяльності у сфері культури, моделювання інноваційних соціально-культурних процесів і явищ, виявлення тенденцій їх розвитку.

Розроблення, апробація і впровадження в соціально-культурну діяльність інноваційних, художньо-творчих, рекреативних, інформаційних технологій і проєктів, а також проєктів зі збереження національної (релігійної) ідентичності.

Здатність до самостійної практичної роботи відповідно до отриманої

кваліфікації.

2.4. Результати навчання. Основними результатами навчальної дисципліни є:

Уміти відстежувати тенденції розвитку предметної сфери шляхом бібліо- та вебметричного аналізу інформаційних потоків та масивів.

Застосувати знання та практичні навички аналізу відповідних нормативних документів, чинних стандартів і технічних умов, що регулюють функціонування соціокультурної сфери.

Здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, необхідної для постановки і вирішення як професійних завдань, так і особистісного розвитку.

Застосовувати наукові стандарти в пошуку та використанні інформації для дослідницької роботи.

Вміти збирати та інтегрувати докази власної дослідницької позиції і результатів соціокультурних практик, презентувати і відстоювати власну думку щодо проведеного дослідження.

Співвідносити власну наукову та професійну діяльність з вимогами чинних нормативно-правових актів (у тому числі основ права інтелектуальної власності), які регулюють внутрішню і зовнішню діяльність в соціокультурній сфері.

Демонструвати здатність до об'єктивної оцінки і аргументування проблем та перспектив соціокультурної політики України.

Застосовувати можливості сучасних комп'ютерних та телекомунікаційних технологій для ідентифікації, формулювання і вирішення завдань підвищення ефективності функціонування установ соціокультурної сфери.

3. Програма дисципліни „Інформаційне право”

Змістовий модуль 1. Сутність, зміст та загальна характеристика інформаційного права. Інформаційні правовідносини.

Тема 1: Сутність та зміст інформаційного права.

Поняття інформаційного права. Об'єкт, предмет і методи інформаційного права. Основні принципи інформаційного права. Місце інформаційного права в юридичній науці. Міжгалузевий зв'язок інформаційного права. Структура науки і навчальної дисципліни "Інформаційне право".

Тема 2. Інформаційне законодавство України.

Сутність інформаційного законодавства. Нормативні акти у сфері інформаційних відносин. Проблеми розвитку та реформування інформаційного законодавства в період переходу до інформаційного суспільства. Інформаційне право та інформаційне законодавство.

Тема 3. Інформаційні правовідносини.

Поняття інформаційних правовідносин. Підстави виникнення цивільних інформаційних правовідносин. Види інформаційних правовідносин. Суб'єктивний склад цивільних інформаційних правовідносин. Інформація як об'єкт інформаційних правовідносин. Види інформації. Зміст інформаційних правовідносин.

Тема 4. Організації засобів масової інформації як суб'єкти цивільних інформаційних правовідносин.

Легальні та доктринальні підходи до визначення поняття та видів ЗМІ. Діяльність журналістів, організацій ЗМІ та їх працівників. Організації ЗМІ як учасники правовідносин в сфері авторського права. Авторське право суб'єктів, що беруть участь в діяльності організації ЗМІ. Межі використання авторських творів журналістами організаціями ЗМІ.

Тема 5. Правові механізми здійснення інформаційних прав.

Поняття та зміст права на інформацію. Гарантії та принципи здійснення інформаційних прав. Форми реалізації інформаційних прав. Договори про передачу права на інформацію. Особливості реалізації інформаційних прав у сфері правовідносин інтелектуальної власності.

Змістовий модуль 2. Правовий режим окремих видів інформації. Захист інформаційних прав та інформаційних відносин.

Тема 6. Право на науково-технічну інформацію.

Поняття науково-технічної інформації. Об'єкт та суб'єкти відносин у сфері науково-технічної. Правовий режим науково-технічної інформації. Національно система науково-технічної інформації. Науково-технічна інформації як об'єкт майнових відносин. Державна політика у сфері науково-технічної інформації.

Тема 7. Правовий режим державної таємниці.

Державна таємниця як різновид таємної інформації. Види інформації, яка може бути віднесена до державної таємниці. Порядок віднесення інформації до державної таємниці. Державна політика щодо захисту державної таємниці. Організаційно-правові заходи охорони та захисту державної таємниці. Основні засади віднесення відомостей що містять ознаки державної таємниці до різних ступенів секретності.

Тема 8. Комерційна таємниця.

Нормативно-правове регулювання охорони та захисту комерційної таємниці як

особливого види таємної інформації. Поняття, правова природа та ознаки комерційної таємниці. Об'єкти комерційної таємниці та суб'єкти права на комерційну таємницю. Співвідношення з поняттями ноу-хау, конфіденційна інформація, банківська таємниця. Механізм визначення переліку інформації, що становить комерційну таємницю. Перелік відомостей, що не можуть становити комерційну таємницю.

Тема 9. Захист інформаційних прав та інформаційних відносин.

Гарантії захисту інформаційних прав. Цивільно-правові способи захисту інформаційних прав. Особливості захисту майнових та особистих немайнових інформаційних прав у різних сферах інформаційної діяльності. Відповідальність за порушення законодавства у сфері інформаційних відносин. Проблеми інформаційної безпеки і перспективи захисту інформаційних прав та інформаційних відносин у сучасному інформаційному суспільстві.

4. Структура залікового кредиту дисципліни „Інформаційне право” денна форма навчання

ТЕМА КУРСУ	Кількість годин				
	Лек-ції	Прак-тичні	Сам. робота	Інд. робота	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Сутність, зміст та загальна характеристика інформаційного права. Інформаційні правовідносини.					
Тема 1: Сутність та зміст інформаційного права	2	2	12	2	
Тема 2. Інформаційне законодавство України	2	2	12	2	
Тема 3. Інформаційні правовідносини	4	4	12		
Тема 4. Організації засобів масової інформації як суб'єкти цивільних інформаційних правовідносин	4	4	13		2
Тема 5. Правові механізми здійснення інформаційних прав	4	4	13		
Тема 6. Право на науково-технічну інформацію	2	2	13	2	
Тема 7. Правовий режим державної таємниці	4	4	13		
Тема 8. Комерційна таємниця	4	4	13		2
Тема 9. Захист інформаційних прав та інформаційних відносин	4	4	13	-	
Разом	30	30	114	6	4

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1. Сутність та зміст інформаційного права. Інформаційне законодавство України

1. Поняття інформаційного права.
2. Об'єкт, предмет і методи інформаційного права.
3. Основні принципи інформаційного права.
4. Місце інформаційного права в юридичній науці.
5. Міжгалузевий зв'язок інформаційного права.
6. Структура науки і навчальної дисципліни "Інформаційне право".
7. Сутність інформаційного законодавства.
8. Нормативні акти у сфері інформаційних відносин.
9. Проблеми розвитку та реформування інформаційного законодавства в період переходу до інформаційного суспільства.
10. Інформаційне право та інформаційне законодавство.

Практичне заняття 2. Інформаційні правовідносини.

1. Поняття інформаційних правовідносин.
2. Підстави виникнення цивільних інформаційних правовідносин.
3. Види інформаційних правовідносин.
4. Суб'єктивний склад цивільних інформаційних правовідносин.

5. Інформація як об'єкт інформаційних правовідносин.
6. Види інформації.
7. Зміст інформаційних правовідносин.

Практичне заняття 3. Організації засобів масової інформації як суб'єкти цивільних інформаційних правовідносин.

1. Легальні та доктринальні підходи до визначення поняття та видів ЗМІ.
2. Діяльність журналістів, організацій ЗМІ та їх працівників.
3. Організації ЗМІ як учасники правовідносин в сфері авторського права.
4. Авторське право суб'єктів, що беруть участь в діяльності організації ЗМІ.
5. Межі використання авторських творів журналістів організаціями ЗМІ.

Практичне заняття 4. Правові механізми здійснення інформаційних прав.

1. Поняття та зміст права на інформацію.
2. Гарантії та принципи здійснення інформаційних прав.
3. Форми реалізації інформаційних прав.
4. Договори про передачу права на інформацію.
5. Особливості реалізації інформаційних прав у сфері правовідносин інтелектуальної власності.

Тема 5. Право на науково-технічну інформацію.

1. Поняття науково-технічної інформації.
2. Об'єкт та суб'єкти відносин у сфері науково-технічної .
3. Правовий режим науково-технічної інформації.
4. Національно система науково-технічної інформації.
5. Науково-технічна інформації як об'єкт майнових відносин.
6. Державна політика у сфері науково-технічної інформації.

Тема 6. Правовий режим державної таємниці.

1. Державна таємниця як різновид таємної інформації.
2. Види інформації, яка може бути віднесена до державної таємниці.
3. Порядок віднесення інформації до державної таємниці.
4. Державна політика щодо захисту державної таємниці.
5. Організаційно-правові заходи охорони та захисту державної таємниці.
6. Основні засади віднесення відомостей що містять ознаки державної таємниці до різних ступенів секретності.

Тема 7. Комерційна таємниця.

1. Нормативно-правове регулювання охорони та захисту комерційної таємниці як особливого види таємної інформації.
2. Поняття, правова природа та ознаки комерційної таємниці.
3. Об'єкти комерційної таємниці та суб'єкти права на комерційну таємницю.
4. Співвідношення з поняттями ноу-хау, конфіденційна інформація, банківська таємниця.
5. Механізм визначення переліку інформації, що становить комерційну таємницю.
6. Перелік відомостей, що не можуть становити комерційну таємницю.

Тема 8. Захист інформаційних прав та інформаційних відносин.

1. Гарантії захисту інформаційних прав.
2. Цивільно-правові способи захисту інформаційних прав.
3. Особливості захисту майнових та особистих немайнових інформаційних прав у різних сферах інформаційної діяльності.
4. Відповідальність за порушення законодавства у сфері інформаційних відносин.

5. Проблеми інформаційної безпеки і перспективи захисту інформаційних прав та інформаційних відносин у сучасному інформаційному суспільстві.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання.

Комплексне практичне індивідуальне завдання (далі – КПЗ) є видом поза аудиторної індивідуальної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу і є окремим заліковим модулем з дисципліни. КПЗ є невід’ємною частиною навчального процесу і розцінюється як серйозне осмислення набутих знань отриманих студентом при вивченні дисципліни „Інформаційне право”.

КПЗ забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення курсу: підручники, навчальні та методичні посібники, опорні конспекти лекцій тощо.

Тематика комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Інформаційне право»

1. Проблеми гармонізації інформаційного законодавства України з нормами європейського та міжнародного права.
2. Доступ до відкритої інформації.
3. Електронно-цифровий підпис як інститут інформаційного права.
4. Персональні дані як інститут інформаційного права.
5. Інформація з обмеженим доступом: поняття і види.
6. Інформація як об'єкт майнових відносин.
7. Інформаційна продукція та інформаційні послуги.
8. Банківська таємниця.
10. Охорона «ноу-хау».
11. Службова таємниця.
12. Неприпустимість зловживання правом на інформацію.
13. Комерційна таємниця та її співвідношення з іншими видами таємної інформації.
14. Правові проблеми захисту особи, суспільства та держави від впливу шкідливої інформації.
15. Інтелектуальна власність в контексті інформаційного права.
16. Державна таємниця як вид таємної інформації.
17. Порядок віднесення інформації до державної таємниці.
18. Засекречування інформації.
19. Охорона державної таємниці.
20. Доступ до таємної інформації (документів) та забезпечення безпеки їх використання.
21. Захист авторських прав в сфері діяльності організацій ЗМІ.
22. Інформаційні агентства як суб'єкти цивільних інформаційних правовідносин.
23. Організації мовлення як суб'єкти правовідносин в сфері інтелектуальної власності.
24. Авторське право в сфері діяльності друкованих ЗМІ.
25. Інформаційні ресурси.
26. Глобальна інформаційна мережа Інтернет як об'єкт інформаційного права.
27. Інтернет-ЗМІ як новий вид мас-медіа.
28. Інформаційні системи як об'єкти інформаційного права.
29. Національна програма інформатизації України.
30. Галузі та види інформації.
31. Технічний захист інформації, що містить державну та комерційну таємницю.
32. Правова характеристика уніфікованих основ захисту комерційної таємниці в міжнародному праві

33. Правове регулювання питань збереження комерційної таємниці при укладенні підприємницьких договорів і веденні ділових переговорів.
34. Застосування норм господарського законодавства за неправомірне збирання, розголошення або використання відомостей, що є комерційною таємницею.

7. Самостійна робота студентів.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять без участі викладача.

Самостійна робота студентів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення даної навчальної дисципліни: підручниками, навчальними посібниками, опорними конспектами лекцій, інтерактивними навчально-методичними комплексами дисциплін, тощо.

Результатом самостійної роботи є реферат обсягом 15-20 сторінок друкованого тексту через 1,5 інтервали 14-м кеглем.

На початку роботи слід чітко сформулювати мету досліджень, що повинна відповідати заданій темі реферату, а також завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети досліджень.

Робота повинна бути написана студентом самостійно, своїми словами. Забороняється переписувати зміст підручників, нормативних актів тощо. Цитування робіт окремих авторів необхідно наводити з посиланням на джерела їх опублікування, що наводиться в кінці роботи у списку використаної літератури.

У тих випадках, коли робота повертається студенту для виправлення помилок, нова робота повинна представлятися для перевірки разом з поверненою.

Тематика самостійної роботи студентів

- Тема 1. Національне законодавство у сфері інформаційних правовідносин.
- Тема 2. Міжнародно-правові акти як джерела інформаційного права.
- Тема 3. Поняття та ознаки інформації.
- Тема 4. Правове регулювання електронного документообігу.
- Тема 5. Глобальна інформаційна мережа Інтернет як об'єкт інформаційного права.
- Тема 6. Національна програма інформатизації України.
- Тема 7. Інформація довідково-енциклопедичного характеру.
- Тема 8. Інформація про особу.
- Тема 9. Види інформації за режимами доступу.
- Тема 10. Види інформаційної діяльності.
- Тема 11. Поняття науково-технічної інформації.
- Тема 12. Право власності на інформацію.
- Тема 13. Інформаційно-правові аспекти реклами.
- Тема 14. Інформаційно-правові аспекти зв'язку.
- Тема 15. Службова таємниця.
- Тема 16. Кодифікація інформаційного законодавства.
- Тема 17. Сутність поняття „документ”.
- Тема 18. Інформація та науково-технічний прогрес.
- Тема 19. Інформаційна політика держави.
- Тема 20. Органи управління у сфері інформаційних відносин.
- Тема 21. Зміст інформаційних відносин.
- Тема 22. Інформаційне право та законодавство: проблеми розвитку та становлення.
- Тема 23. Роль ЗМІ в на сучасному етапі розвитку країни.
- Тема 24. Суб'єкти інформаційних правовідносин.
- Тема 25. Свобода вільного поширення та збирання інформації.

8. Тренінг з дисципліни

Тематика: Розробка ефективних механізмів захисту інформації, що містить комерційну таємницю.

Порядок проведення:

Для досягнення успіху реалізації проекту захисту треба визначити: що саме конкретно потрібно захищати, від кого захищати, коли, якими засобами; хто здійснює організацію і забезпечення захисту; хто здійснює оцінку ефективності і достатності захисту; яка сума витрат використовується для захисту.

Системний підхід для розв'язання поставлених питань необхідно представити у вигляді чітко формалізованої методики «OPSEC» (Operation Security).

Процес здійснення організації захисту інформації за методом «OPSEC» провести поетапно в рамках розробки і реалізації проекту захисту.

Література: 18; 53; 54.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни „Інформаційне право ” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів КППЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (100-бальною шкалою) з дисципліни „Інформаційне право” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КППЗ, включаючи поточне опитування)	Заліковий модуль 4 (письмовий екзамен)
20 %	20 %	20 %	40 %
Тиждень ()	Тиждень ()	Тиждень ()	за окремим розкладом

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)

60-64		Е (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-9
2.	Зайцева-Калаур І.В. Інформаційне право: [Навчальний посібник] / І.В. Зайцева-Калаур – Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б., 2014 – 185с.	1-9
3.	Зайцева-Калаур І.В. Інформаційне право: [Навчальний посібник] / І.В. Зайцева-Калаур – Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б., 2017.– 227 с.	1-9
4.	Зайцева-Калаур І.В. Інформаційне право. Практикум: навчально-методичні матеріали.– Тернопіль 6 ФОП Осадца Ю.В., 2017 – 44с.	1-9

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст.141.
2. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. –2003 – №18-22, – Ст.144.
3. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / За заг. ред. В.К.Мамутова. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 688 с.
4. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / Кол. авт.: Г. Л. Знаменський, В. В. Хахулін, В. С. Щербина та ін.; За заг. ред. В. К. Матузова. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 688 с.
5. Цивільний кодекс України. Прийнятий Верховною Радою України від 16 січня 2003 р. № 435-4 // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 – 44. – Ст. 356.
6. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За відповід. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – Т. I. – 832 с.
7. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / За ред. В.М. Коссака. – К.: Істина, 2004. – 976 с.
8. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. № 1618-IV // Відомості Верховної Ради. – 2004. - N 40-41, 42. - ст. 492.
9. Кримінальний кодекс України. Прийнятий Верховною Радою України 5 квітня 2001 р. № 2341-III [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25 – 26. – Ст. 131.
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. Додаток до №51. – Ст. 1122. Із змінами і доповненнями станом на 1 квітня 2002р. – Х.: Одисей, – 2002.
11. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 р. № 2747-IV // Відомості Верховної Ради. – 2005. - N 35-36, N 37. - ст. 446.
12. Про інформацію: Закон України в редакції Закону від 13.01.2011 р. № 2938-VI ([2938-17](#)) // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст.313.

13. Про авторське право і суміжні права» Закон України в редакції Закону від 11 липня 2001 р. [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 43. – Ст.214.
14. Про пресу та інші засоби масової інформації: Закон Союзу Радянських Соціалістичних Республік від 12.06.1990 № 1552-I : <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1552400-90>
15. Про телебачення і радіомовлення: Закон України в редакції Закону від 12.01.2006 р. № 3317 – (33-15) // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 18. – Ст. 155.
16. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів: Закон України від 23 вересня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 50. – Ст. 302.
17. Про інформаційні агентства: Закон України № 74/95 від 28 лютого 1995 р. [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 13. – Ст. 83.
18. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні: Закон України від 16 листопада 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 1. – Ст. 1.
19. Про рекламу: Закон України в редакції Закону від 11 липня 2003 р. [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 8. – Ст. 62.
20. Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення: Закон України [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 48. – Ст. 296.
21. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.93 р. [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – №33. – Ст.345.
22. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 31.05.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – №26. – Ст.347.
23. Про Суспільне телебачення і радіомовлення України: Закон України від 7.04.2014 р. № 1227-VII // Відомості Верховної Ради. 2014. № 27. Ст.904.
24. Про культуру: Закон України 14.12.2010 р. № 2778-VI // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 24. Ст.168.
25. Указ Президента України №47/2017 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України» URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/laws/show/47/2017> -
26. [Про затвердження Інструкції зі статистики заробітної плати](#): Наказ Держкомстату України від 13.01.2004 р. № 5. // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04>
27. [Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати](#): Постанова Кабінет Міністрів України від 08.02.1995 р. № 100. // URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF>
28. [Про затвердження мінімальних ставок винагороди \(роялті\) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав](#): Постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2003 № 72. // URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF>
29. Рекомендації щодо охорони та захисту авторського права у сфері діяльності засобів масової інформації. // URL: http://comin.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=76447&cat_id=76446
30. Рекомендації щодо охорони та захисту прав організацій мовлення: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. // URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=39f36e0a-b0a8-47c6-9014-a3196b74bb2d&title=RekomendatsiiSchodoOkhoroniTaZakhistuPravOrganizatsiiMovlennia>
31. Рекомендації для телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги щодо публічного використання об'єктів авторського права і суміжних прав: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. // URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/Print?lang=uk-UA&id=bb74e27d-6993-4e85-9fdb-0b6a601b59bf>

32. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р.: набула чинності для України 25 грудня 1991 р. // URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_123/page
33. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів / В О інтелектуальної власності; Конвенція, Міжнародний документ від 24.07.1971 р. // URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_051
34. **Договір Всесвітньої** організації інтелектуальної власності про авторське право / ВО інтелектуальної власності; Договір, Міжнародний документ від 20.12.1996 р. // URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770
35. Директива 89/552/ЄЕС Ради Європейського Співтовариства від 3 жовтня 1989 року про координацію певних положень, визначених законами, підзаконними актами, та адміністративних заходів у державах-членах, що стосуються здійснення діяльності з телевізійного мовлення «Телебачення без кордонів» // Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – С.652-668.
36. Директива Ради 91/250/ЄЕС від 14 травня 1991 року про правову охорону комп'ютерних програм // Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – С.686-692.
37. Директива Ради 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 року про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції // Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – С.708-715.
38. Директива Європейського парламенту та Ради 96/9 ЄС від 11 березня 1996 року про правову охорону баз даних // Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006.. – С.716-724.
39. Директива Європейського Парламенту та Ради Європи 2010/13/ЄС від 10 березня 2010 року про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах стосовно надання аудіовізуальних медіа послуг. // URL: <http://cedem.org.ua/library/dyrektyva-yevropejskogo-parlamentu-ta-rady-yees-2010-13/>
40. Директива Європейського парламенту та Ради 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 року про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві // Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци: кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. – С.725-741.

Література:

1. Антонов В. М. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право (2-е вид., стереотип.) [Текст] / В. М. Антонов /. – К.: КНТ, 2006. – 520 с.
2. Абдуліна І. В. Видавець і право інтелектуальної власності [Текст] / І. В. Абдуліна // Інтелектуальна власність. – 2004. – №12. – С. 13-15.
3. Інформаційне законодавство України: Науково-практичний коментар/ За ред. Ю.С. Шемшученка, І.С. Чижа. – К., 2006. – 232 с.
4. Інформаційне законодавство: Збірник законодавчих актів у 6 томах. Т.1. Інформаційне законодавство України / Інститут держави і права ім. В.М. Корецького; Національна академія наук України; Державний комітет телебачення і радіомовлення України; За заг. ред. Ю.С. Шемшученка, І.С. Чижа. - К.: ТОВ "Видавництво "Юридична думка", 2005. - 416 с.

5. Ільницька У. Інформаційна безпека України: сучасні виклики, загрози та механізми протидії негативним інформаційно-психологічним впливам // Політичні науки. Том 2. № 1. 2016. С. 28-32.
6. Бачило Іларія, Соснін Олександр Інформаційне право як запорука інноваційного розвитку нації // Віче, 2012.-№ 1.-С. 12-14.
7. Беляков К.І. Інформаційно-правові дослідження: походження, становлення, стан та перспективи розвитку / К.І. БЕЛЯКОВ // Інформація і право. – 2011. - № 2. – С. 4-13.
8. Боднар Ірина Інформаційне право країн Західної Європи / І. Боднар//Підприємництво, господарство і право, 2011.-№6.-С. 34-37
9. Вознесенська О. А. Створення аудіовізуального ЗМІ як суб'єкта господарювання / Часопис Київського університету права. – №3. – 2011. – С.111-113.
10. Гаврилов Е. П. Авторские договоры в СМИ / Законодательство и практика средств массовой информации. – 1999. – №11.– С.53.
11. Германова О. Г. Аспекти використання об'єктів авторського права і суміжних прав у засобах масової інформації України / Інтелектуальна власність. – 2004. – №11. – С.12.
12. Гетманцев Д. До питання про інформаційне право як самостійну галузь права України //Підприємництво, господарство і право, 2007.-№3.-С. 88-91.
13. Демкова Мар'яна, Фігель Марія. Інформація, як основа інформаційного суспільства: поняття та правове регулювання. / матеріали Круглого столу "Інформаційне право: стан та перспективи розвитку в Україні". – К., 2004. – 1 квітня.
14. Дозорцев В. А. Интеллектуальные права: Понятие. Система. Задачи кодификации /. – М.: Статут, 2003. – 416 с.
15. Етичний кодекс українського журналіста : <http://www.cje.org.ua/documents/47/>
16. Інтелектуальна власність: словник-довідник / За заг. ред. О. Д. Святоцького. – У 2-х т. Том 1. Авторське право і суміжні права / За ред. О. Д. Святоцького, В. С. Дроб'язка. – Уклад. В. С. Дроб'язко, Р. В. Дроб'язко. – К.: Видавничий Дім « Ін юре», 2000. – 356 с.
17. Ермакова А. Р. Право интеллектуальной собственности в сфере периодической печати . – СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2002.– 323 с.
18. Зайцева-Калаур І.В. Інформаційне право: [Навчальний посібник] / І.В. Зайцева-Калаур – Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б., 2014 – 185с.
19. Зайцева-Калаур І.В. Інформаційне право: [Навчальний посібник]. – Тернопіль: ФО-П Шпак В.Б., 2017 – 229 с.
20. Зайцева-Калаур І. В. Інформаційне право. Практикум: навчально-методичні матеріали.– Тернопіль, 2017 – 55 с.
21. Золотар О.О. Класифікація інформаційної безпеки / О.О. ЗОЛОТАР // Інформація і право. – 2011. - № 2. – С. 109-114.
22. Зубок В.Ю., Головін А.Ю. Огляд і порівняльний аналіз методик та засобів дослідження топології Інтернету / Інформація і право. – 2011. - № 2. – С. 78-85.
23. Калмыков А. Интернет-журналистика / А. Калмыков, Л. Коханова. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. <http://www.eartist.narod.ru/text16/026.htm>.
24. Капелюшний А. О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник . – Львів: ПАІС, 2005– 304 с.
25. Клейменова С. М. Авторські правовідносини як форма реалізації правомочностей суб'єктів авторського права: дис....канд. юрид. наук: 12.00.03 . – Одеса.– 2004.– 203 с.
26. Коноваленко В. Авторське право у видавничій справі: Практичний посібник для авторів, редакторів, видавців. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010.– 320 с.
27. Кохановська О. В. Цивільно-правові проблеми інформаційних відносин в Україні: дис....док. юрид. наук: 12.00.03.– Київ.– 2006.– 544 с.
28. Кравчук О. Поняття та правовий статус засобів масової інформації в Україні / Право України. – 2005. – №5. – с. 125-128.
29. Лизанчук В. В. Радіожурналистика: засади функціонування: Підручн. – Львів: ПАІС, 2000.– 366с.

30. Литвин В. Є. Етичні засади діяльності журналістів у нормативно-правових документах України: <http://www.library.univ.kiev.ua/.../detail.php3?..>
31. Максимова Н. Інтернет у законодавчому полі // Інтелектуальна власність. – 2002. - № 12. – С. 29-31.
32. Марущак А.І Інформаційне право України: Підручник. – К.: Дакор, 2011. – 456 с.
33. Марущак А.І. Пріоритети розвитку інформаційного права України / Інформація і право. – 2011. - № 1. – С. 20-25.
34. Москаленко А. З. Теорія журналістики . – К.: Експрес-об'ява, 1998. – 336 с.
35. Мостовий В. Про повагу до авторських прав: <http://www.telekritika.ua/news/2009-01.../43273>
36. Накорякова К. М. Редактирование материалов массовой информации. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1982.– 216 с.
37. Настюк В.Я. Формування системи інформаційного законодавства в Україні / Інформація і право. – 2011. - № 2. – С. 27-32.
38. Невская М. А. Авторское право в издательском бизнесе и СМИ. – М.: Издательсько – торговая корпорация «Дашков и К», 2009.– 300с.
39. Основи інформаційного права / За ред. М.Я. Швеця, Р.А.Калюжного, П.В.Мельника. – К., 2004.
40. Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців Монографія / За заг. ред. В. В. Луця. – Тернопіль, Підручники і посібники, 2007.– 256 с.
41. Панкеев И. А. Авторское право для журналистов. – М. – 2012. – 304 с.
42. Пилипчик В.Г., Брижко В.М. Проблеми становлення і розвитку інформаційного законодавства в контексті євроінтеграції України / Інформація і право. – 2011. - № 1. – С. 11-20.
43. Письменницкий А. А. Взаимодействие государства и средств массовой информации: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03 . – Харьков, 1997. – 194 с.
44. Правове забезпечення інформаційної діяльності в Україні./ За заг.ред. Ю.С. Шемшученка, І.С. Чижа. –К., 2006. –384 с.
45. Приступенко Т. О. Теорія журналістики: етичні та правові засади діяльності засобів масової інформації: навчальний посібник . – К.: Інститут журналістики, 2004. – 375 с.
46. Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю. М. Капіци; Кол. авторів: Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, В. П. Воробйов та ін. - К.: Видавничий Дім «Слово», 2006. - 1104 с. Прохоров Е. П. Введение в теорию журналистики [Текст]: Учеб. пособ. / Е. П. Прохоров /. – М.: РИП-Холдинг, 1998. – С. 199.
47. Різун В. В. Інформаційні мережі в засобах масової інформації. Канал ИНФО-ТАСС / Київ. ун-т імені Тараса Шевченка . – К., 1992. – 96 с.
48. Рихтер А. Г. Правовые основы журналистики [Текст]: Учебник / А. Г. Рихтер.– / 2-е изд., испр и доп.– М.: ВК, 2009.– 456 с. Система средств массовой информации России: Учебное пособие для вузов / Под ред. Я. Н. Засурского. – М.: Аспект Пресс, 2001. – 259 с.
50. Сергеев А. П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации: [учеб. для вузов, 2-е изд., перераб. и доп.]. – М.: ТК Велби, 2004. – 752 с.
51. Семилетов С.И. Информация как особый нематериальный объект права // Государство и право. - 2000.- № 5.
52. Чабаненко М. Коли спроможемося навести лад в інтернеті? <http://www.telekritika.ua/media-suspilstvo/view/2009-02-13/43750>.
53. Чікін С., Черненко В. Управління комерційною таємницею на підприємстві: дії організаційного, технічного та психологічного характеру / Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2011.– №5.– 56-64.
54. . Чікін С., Черненко В. Комерційна таємниця як об'єкт управління на підприємстві / Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2011.– №4.– 56-61.
55. Яременко О.І. Публічна інформація як об'єкт правових відносин в Україні / Інформація і право. – 2011. - № 2. – С. 39-46.

